

Sjednocenost organická a subjekt

Melissos prý řekl (zl. B 9 ze Simplikia), že „jestliže tedy jsouci jest, musí být jedno. A jsou jedno, nesmí mít tělo, neboť kdyby mělo tloušťku, mělo by části a nebylo by již jedním“. To je koncepce dnes nedržitelná, protože všichni před sebou máme příklad organického těla, které má sice orgány (dokonce celou řadu orgánů vnějších i vnitřních), ale jsou to orgány jediného, vnitřně sjednoceného těla, které fungují jinak v jeho rámci, a zcela jinak, když jsou odděleny. Klasický pokus Drieschův s vajíčkem mořské ježovky, jehož první čtyři buňky po dvojím rýhování od sebe byly mechanicky (třepáním ve zkumavce) odděleny, ukazuje ostatně dost přesvědčivě, že organické části neznamenaají, že celek přestává být jedním a tedy celkem, a to v některých případech dokonce navzdory více méně hrubému (mechanickému) rozdělení původní jednoty na několik dílů, pokud je každý díl schopen se sjednotit, integrovat v nový celek. Pojem „jednoty“ je třeba pozorně analyzovat a rozlišit v něm vlastně několik různých pojmů a také pojetí.

(Písek, 030822-6.)